

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 4 (3)

IZDAN 1 JANUARA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 13805

Ing. Nier Bruno, Beierfeld, Nemačka.

Žižak za fenjere za nepogodu.

Prijava od 2 jula 1936.

Važi od 1 jula 1937.

Pravo prvenstva od 12 avgusta 1935 (Nemačka).

Kod poznatih fenjera za nepogodu je plamena ploča pritrvena za kanal fitilja i kanal fitilja sa plamenom pločom strči slobodno iz unutrašnjosti donjega dela žiška. Kod ovakve konstrukcije je neizbežno, da cev za fitilj sa plamenom pločom po neki put bude i njenog centralnog položaja istisnuta bilo već kod izrade, bilo za vreme upotrebe i na taj način goruća ivica fitilja izgubi svoj ispravni srednji položaj u kapi žiška. Time se uslovljava pogrešno gorenje fenjera, plamen postaje jednostran i pušta vrhove, usled čega se garavi i mora najzad da bude ugašen.

Predmet pronalaska je u tome, što se taj nedostatak uklanja time, što plamenu ploču toliko povećavamo i tako izradujemo, da ona stalno ostaje u dodiru sa drugim delom žiška odn. on je drži u ispravnom položaju.

U tome se cilju plamena ploča izrađuje u obliku suda i celishodno ona dobija oblik zdele ili tanjira. Pod izvesnim okolnostima dovoljno je već, kada se ona izradi kao jednostavan kotur sa pravom ili sa savijenom ivicom. Kao vodica za plamenu ploču sa kojom ona mora u gotovom fenjeru da ostane u stalnom dodiru, može da se upotrebi donji deo fenjerovog žiška, gornji deo žiška ili mogu da se upotrebe i oba dela istovremeno.

Kada plamena ploča ima zdelast oblik i kada se drži donjim ili gornjim delom, to ona ne mora biti više u čvrstoj vezi sa samim kanalom fitilja, nego može biti predviđen vazdušni međuprostor između

nje i kanala za fitilj. Između plamene ploče i kanala za fitilj može biti umetnut i umetak od materijala lošeg toplonoše.

Plamena ploča osim toga može biti snabdevena još i sa rupama, čime se postiže bitno poboljšani dovod vazduha ka plamenu i prema tome i znatno bolje gorenje plamena.

Novim rasporedom ne omogućava se samo, kao što je već pomenuto, apsolutno siguran položaj kanala za fitilj i plamene ploče, nego se time, što se kanal fitilja pouzdano trajno drži u srednjem položaju, osigurava dobro gorenje fenjera pod svima okolnostima. Izobraženje plamene ploče omogućava bolji dovod vazduha ka plamenu i pouzdano odvođenje nastale toplote od kanala fitilja, koja se preko plamene ploče prenosi na konstruktivne delove fenjera, koji nemaju nikakav spoj ili samo mali spoj sa kanalom fitilja, te ponovno prenošenje toplote pomoću njih na kanal fitilja ne dolazi u obzir. Time se pak dobro gorenje fenjera za nepogodu, koji su snabdeveni novim žižkom, omogućava i u predelima sa visokim spoljašnjim temperaturama, dakle postiže se jedan veoma bitan napredak. Pri tome treba istaknuti, da se taj napredak postiže jednostavnim sretstvima uz upotrebu uobičajenih materijala i bez opazljivog povišavanja izradnih troškova.

Na nacrtu je pronalazak šematički predstavljen u nekoliko oblika izvođenja i to:

Sl. 1 pokazuje novi žižak u vertikalnom preseku.

Sl. 2 pokazuje vertikalni presek slike 1.

Sl. 3 pokazuje izgled ozgo na sl. 1.

Sl. 4 je izmenjeni oblik izvodenja u preseku.

Sl. 5 je vertikalni presek sl. 4.

Sl. 6 je izgled ozgo na sl. 4.

Sl. 7 je dalji oblik izvodenja u preseku.

Sl. 8 je vertikalni presek sl. 7.

Sl. 9 je izgled ozgo na sl. 7.

Sl. 10 je dalji oblik izvodenja u preseku.

Sl. 11 vertikalni presek sl. 10.

Sl. 12 je presek sl. 10 po liniji A-B.

Sa a obeležena je kao celina plamena ploča, koja je u pretstavljenim oblicima izvodenja na sl. 1—3 izradena u obliku zdele i sa kanalom e fitilja spojena je žljebljenjem. Razume se po sebi da se spoj može izraditi i na drugi celishodan način. Donji rub b plamene ploče a obuhvaćen je gornjim rubom d donjega dela c, koji je natisnut na plamenu ploču. Rub f je takvog oblika i tako odmeren, da on biva držan kapom g žiška, čim ista bude nasela preko donjeg dela žiška.

Jasno se vidi, da na taj način osiguravamo nepomično i pouzdano centrično pritvrđivanje plamene ploče i time i kanala e za fitilj i fitilja.

Osim poznatih i uobičajenih rupa k na plamenim pločama predviđene su još i rupe h i i u plamenoj ploči. Ove rupe su od velikog značaja za gorenje fenjera, jer one poboljšavaju dovod vazduha ka plamenu i time i njegovo gorenje znatno olakšavaju.

Da se i nastala toplota sa sigurnošću prenosi na kapu žiška sa kanala za fitilj, kao i da time na plamen ne možemo nepovoljno uplivisati, potpuno je jasno.

U obliku izvodenja po sl. 4—6 je plamena ploča a zdelastog oblika odvojena od kanala za fitilj i između nje i kanala za fitilj je ostavljen vazdušni prostor l. Kako i ovde zdelasta plamena ploča sa sviju strana obuhvata kanal za fitilj, to se on pouzdano štiti protiv pomeranja i njegov ispravan srednji položaj prema kapi žiška je osiguran.

Oblik izvodenja po sl. 7—9 pokazuje plamenu ploču, koja nije spojena sa donjim delom žiška i koja ima samo jedan previjeni rub m, koji se dodiruje sa zidovima kape žiška i njome se drži u ispravnom položaju. Pošto kapa žiška sama uvek centrično naseda, to je tim dodirom dovoljno osiguran centrični položaj kanala za fitilj i u slučaju, kada bi se za vreme fabrikacije usled istezanja ili gnječenja kod transporta izvršilo pomeranje iz

centričnog položaja. Rub m je dovoljan i za pouzdano prenošenje toplote nastale na plamenoj ploči sa kanala za fitilj na kapu za žizak.

Rub m može se izostaviti, kada je plamena ploča u čvrstoj vezi sa kanalom za fitilj. U tome je slučaju dovoljno, kada plamena ploča ostane u dodiru samo sa kapom žiška, jer je i time postignuto dovoljno željeno osiguravanje položaja kanala za fitilj i željeno odvođenje toplote od kanala za fitilj.

Kod oblika izvodenja po sl. 7—9 izostavljene su rupe k. Utvrđeno je, da rupe h i i najbolje odgovaraju tome, da dovede potreban vazduh gorućem plamenu, a da se time bitno ne udi sigurnosti fenjera za nepogodu protiv udara i nepogode i da se izostavljanjem rupa k mogu izbegnuti nesnosni vazdušni vrtlozi koji inače nastaju na tim rupama prilikom potresa i bure, što je takode bitno poboljšanje poznatih fenjera za nepogodu.

U obliku izvodenja po sl. 10—12 zdelastoga oblika plamena ploča a produžena do zidova suda q za ulje. Kapa žiška g sedi na tako izobraženoj plamenoj ploči. Njen procep n prema otvoru o kanala za fitilj mora da se drži u ispravnom položaju, a to se vrši međusobnim zahvatanjem zubaca p¹ i p² prema sl. 12 na kapi žiška i plamene ploče. Donji deo n plamene ploče obrazuje u tome slučaju donji deo kape žiška.

Ovakvo izobraženje plamene ploče pruža preimućstvo da se toplota, koja se na njoj obrazuje, prenosi neposredno na sud za ulje, dakle na jedan veoma obiman deo fenjera pa se tako odvodi na najbolji način.

Ukratko prema tome mož se utvrditi, da se novim odmeravanjem i izobraženjem plamene ploče osigurava na najjednostavniji način potreban središni položaj kanala za fitilj pa se time bitno popravlja i rad samog fenjera za nepogodu i da se raspoređivanjem većih rupa u plamenoj ploči i izostavljanjem inače postojećih mnogobrojnih rupa u njoj izbegavaju neželjeni vazdušni vrtlog i postiže se veoma povoljan dovod vazduha ka plamenu.

Patentni zahtevi:

1.) Žizak za fenjere za nepogodu sa plamenom pločom pritvrđenom na kanalu za fitilj, koja ploča dodiruje još jedan drugi deo žiška, naznačen time, što plamena ploča obrazuje dno jednog konstruktivnog dela izradenog u obliku suda

(u obliku zdele ili tanjira), čije spoljašnje delove obuhvata drugi jedan deo žiška.

2.) Žižak za fenjere za nepogodu po zahtevu 1, naznačen time, što je u obliku zdele izradena plamena ploča (a) obuhvaćena po svom donjem rubu (b) gornjim rubom (d) donjega dela (c) žiška i posle nasedanja preko donjega dela žiška dodiruje kapu (g) žiška.

3.) Žižak za fenjere za nepogodu po zahtevu 1, naznačen time, što se plamena

ploča (a) vodi do zida suda (q) za ulje.

4.) Žižak za fenjere za nepogodu po zahtevu 3, naznačen time, što plamena ploča nosi kapu (g) žiška i što je međusobni položaj kape žiška i plamene ploče osiguran međusobnim zahvatanjem zuba (p¹ i p²).

5.) Žižak za fenjere za nepogodu po zahtevu 1, naznačen time, što plamena ploča (a) ima rupe (h, i).

Fig. 1

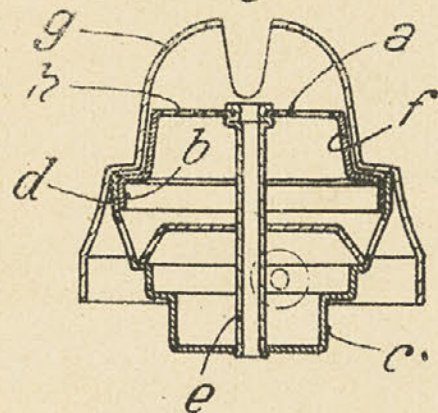

Fig. 2

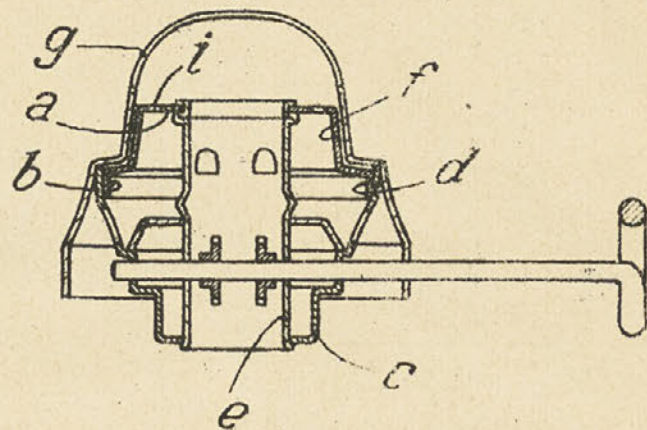

Fig. 3

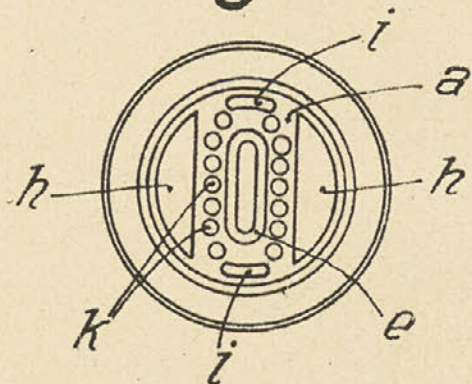

Fig. 4

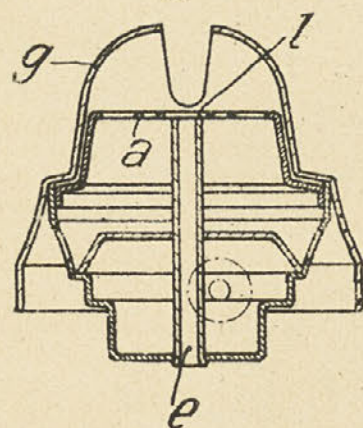

Fig. 5

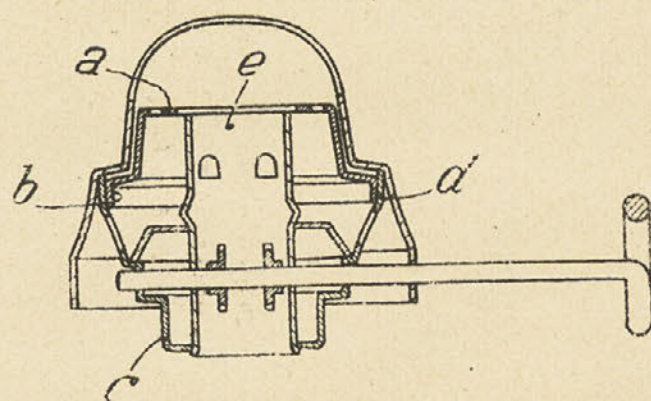

Fig. 6

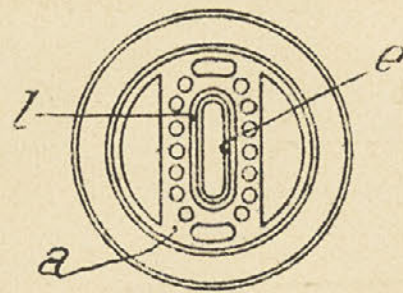

Fig. 7

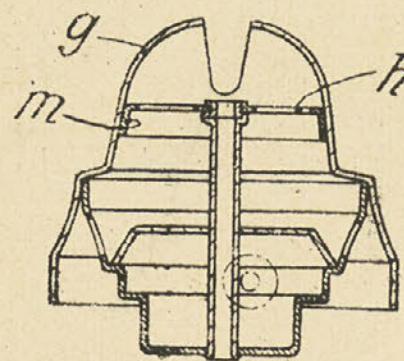

Fig. 8

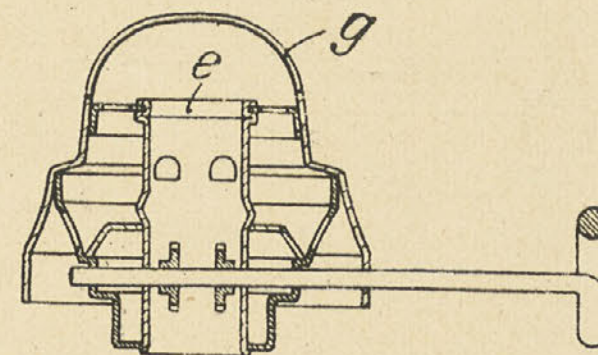

Fig. 9

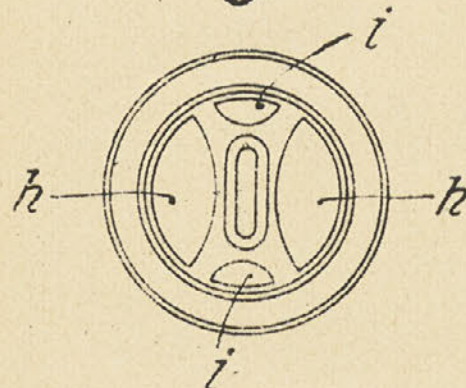

Fig. 12

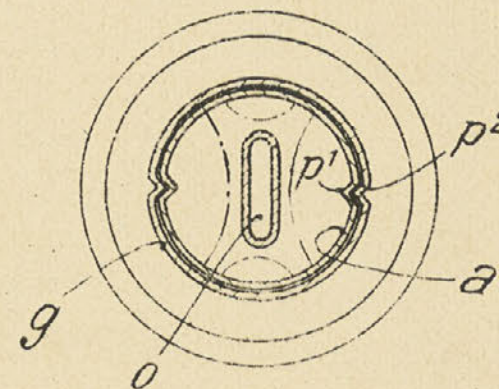

Fig. 10

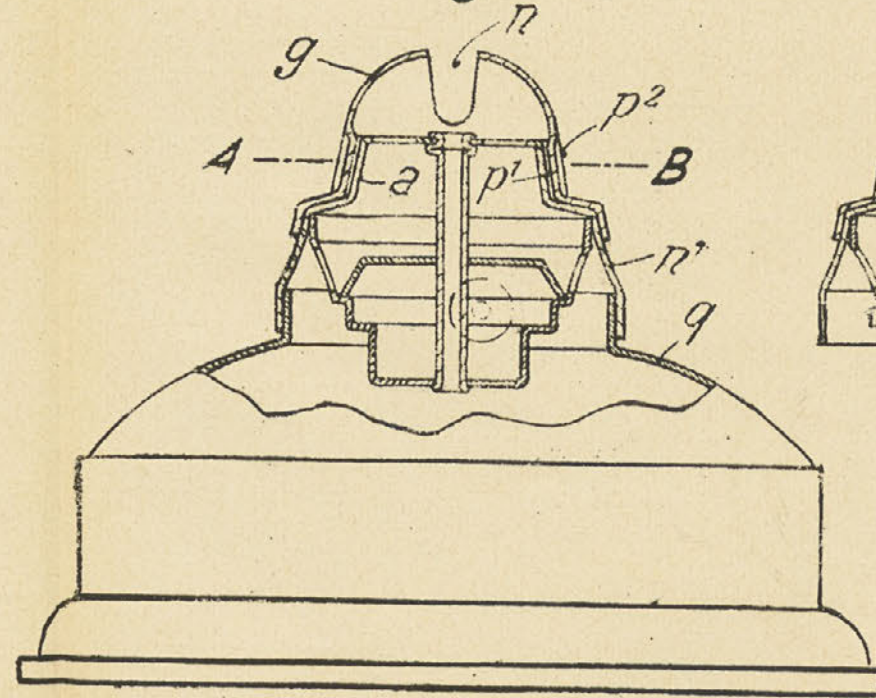

Fig. 11

